

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1So/58/2016
Identifikačné číslo spisu: 5015201003
Dátum vydania rozhodnutia: 07.11.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Igor Belko
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:5015201003.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Igora Belka a z členov Ing. JUDr. Miroslava Gavalca PhD. a JUDr. Mariána Trenčana, v právnej veci navrhovateľky: E. E., nar. XX.XX.XXXX, r. č.: XXXXXX/XXXX, bytom XXX XX Č. Č.. XXXX, proti odporkyňi: Sociálna poisťovňa - ústredie Bratislava, Ul. 29. augusta č. 8, o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Žiline, č. k. 24Sd/242/2015-67 zo dňa 26.apríla 2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline, č. k. 24Sd/242/2015-67 zo dňa 26.apríla 2016 potvrdzuje.

Navrhovateľke náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Krajský súd v Žiline napadnutým rozsudkom uvedeným vo výroku tohto rozsudku potvrdil rozhodnutie č. XXX XXX XXXX X zo dňa 28.7.2015 v spojení so zmenovým rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X zo dňa 21.10.2015, ktorými podľa § 70 a § 71 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej v tomto rozsudku len „zákon o sociálnom poistení“) odporkyňa zamietla žiadosť navrhovateľky o invalidný dôchodok (ďalej len „napadnuté zhodnutia odporkyne“) z dôvodu, že podľa lekárskej správy posudkového lekára Sociálnej poisťovne pobočky Čadca zo dňa 3.júla 2015 a 8.septembra 2015 jej miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav nie je viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Krajský súd tak rozhodol potom, čo dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutia sú v súlade so zákonom, pričom poukázal na to, že zdravotný stav navrhovateľky bol v aktuálnom konaní posudzovaný troma rôznymi nezávislými posudkovými lekármi, ktorí dospeli k rovnakému záveru a preto nemal pochybnosti

o správnosti týchto záverov, nakoľko ich posudky sú dostatočne zrozumiteľné, logické a bez zásadných rozporov. Z jednotlivých posudkov vyplýva, že posudkoví lekári odborne posúdili a vyhodnotili zdravotný stav navrhovateľky a zhodne dospeli k záveru, že zhoršenie jej zdravotného stavu nie je v súčasnosti na takej úrovni, ktorá by podľa § 71 zákona o sociálnom poistení zakladala vznik invalidity, s tým, že navrhovateľka v priebehu súdneho konania nepredložila žiaden dôkaz, ktorý by závery posudkových lekárov spochybňoval, alebo ktorý by nasvedčoval inému rozsahu zdravotného poškodenia, ako bol ustálený.

Proti rozsudku podala navrhovateľka včas odvolanie, v ktorom okrem iného uviedla, že ešte pre pojednávaním pred krajským súdom doručila súdu písomné vyjadrenie, na ktorého obsahu zotrvala naďalej, tiež do spisu založila lekársku správu ešte z roku 2007 z metabolického centra v Martine, kde poukázala na diagnostikovanú skoliózu chrbtice, ako jednu z deformácií, ktoré sú u nej diagnostikované. Jej žiadosť o invalidný dôchodok z roku 2012 nie je zhodná s obsahom - ochoreniami lekárskeho správy posudkových lekárov, ktorí opakovane zohľadňujú rovnaký stav, ktorý sa zhoršuje s rovnakou MPSVZČ na dolnej hranici bez navýšenia. Je preto objektívne tvrdenie o zaujatosti voči nej, ktoré prevyšuje nad skutočným stavom. Podľa jej názoru invalidita jej mala vzniknúť už v minulosti a bola jej odmietnutá neprávom pre neúplné zistenie skutočného stavu, pričom nebolo jej povinnosťou zisťovanie skutočného stavu vecí. Zdôraznila, že atestácie majú aj ošetrojúci lekári a má sa rozhodovať hlavne na ich záveroch a rešpektovať a treba rešpektovať lekárske správy zo zdravotnej dokumentácie. Namietala tiež tvrdenie, že bola posudzovaná nezávislými znalcami, lebo v skutočnosti nešlo o nezávislých znalcov, čo opísala v písomnom vyjadrení.

Poukázala tiež na to, že žiadala o zmenu rozhodujúceho zdravotného postihnutia za stav, ktorý u nej je a nachádza sa aj v prílohe č. 4, za ochorenie chrbtice v zmysle deformácií vo viacerých pohybových segmentoch s vyjadrením stuhnutostí, obmedzeností, pri skolióze, kde je dolná hranica 35% MPSVZČ, čo jej bolo tiež odmietnuté. Namietala rozpor v tvrdení posudkových lekárov, že u nej ide o ochorenie LS chrbtice s lekárskou správou z neurologickej ambulancie, kde sa opisuje ochorenie chrbtice vo viacerých úsekoch, pričom posudkoví lekári hodnotia v jednom posudku ľahké obmedzenie a v inom ľahké až stredne ťažké a podľa jej názoru lekárska správa z neurologickej ambulancie nebol zohľadnená a jej námietky v tomto smere neboli zohľadnené.

Žiadala najvyšší súd rozsudok krajského súdu zrušiť a vrátiť na nové konania, v ktorom jej bude priznaná invalidita od dátumu, kedy spĺňala kritériá.

Odporkyňa vo svojom vyjadrení k odvolaniu označila dôvody v ňom uvádzané, za neopodstatnené. Podľa jej názoru navrhovateľka v odvolacom konaní neuviedla žiadne také nové skutočnosti, ktoré by spochybňovali úplnosť, objektivitu a presvedčivosť posudkov posudkových lekárov sociálneho poistenia zadovaných v tomto konaní a ktoré by záver prijatý v posudkoch posudkových lekárov sociálneho poistenia spochybnili alebo vyvrátili. Skutkové okolnosti týkajúce sa rozsahu zdravotného poškodenia navrhovateľky boli dostatočne ozrejmene príslušnými posudkovými lekármi sociálneho poistenia, sú z hľadiska skutkového úplné, dostatočne podložené odbornými vyšetreniami a nálezmi, ako aj zdravotnou dokumentáciou, sú bez nejasností a vnútorných rozporov a vo svojich záveroch sa zhodujú. Nebol preto daný dôvod na ďalšie dokazovanie. Navrhovateľka v konaní nepreukázala, že by jej zdravotný stav bol zhoršený v rozsahu odôvodňujúcom určenie vyššej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, preto jej nárok na invalidný dôchodok nevznikol. Preto odporkyňa navrhla, aby odvolací súd rozhodnutie odporkyne ako vecne správne potvrdil podľa § 219 O.s.p.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 250s O. s. p. v spojení s § 10 ods. 2 O. s. p. a § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok), preskúmal rozsudok krajského súdu a po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O. s. p.) a ide o rozsudok, proti ktorému je podanie odvolania prípustné (§ 202 O. s. p. v spojení s § 250s O. s. p.), dospel jednomyselne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z.) k záveru, že odvolaniu navrhovateľky nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 O. s. p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej

tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (www.nsud.sk). Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 7.novembra 2017 (§ 156 ods. 1 a 3 O. s. p.).

Predmetom odvolacieho konania bolo preskúmanie rozsudku krajského súdu, preto v medziach odvolania odvolací súd preskúmal rozsudok krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutia odporkyne, a to najmä z toho pohľadu, či krajský súd správne posúdil ich zákonnosť.

Podľa § 71 zákona o sociálnom poistení je poistenec invalidný, ak pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou (ods. 1).

Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobo nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej, duševnej a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby (ods. 3).

Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje na základe lekárskeho správ a údajov zdravotnej dokumentácie a komplexných vyšetrení a ich záverov (ods. 4).

V konaní o preskúmanie rozhodnutí odporkyne o dávkach dôchodkového poistenia, v rámci ktorých sa rozhoduje o invalidnom dôchodku (§ 70 zákona o sociálnom poistení) je nevyhnutnou požiadavkou dôsledne objasnený zdravotný stav žiadateľa o dávku z hľadiska určenia miery poklesu jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Vzhľadom na to, že posúdenie dlhodobosti nepriaznivého zdravotného stavu a jeho následkov na schopnosť občana vykonávať zárobkovú činnosť vyžaduje odborné lekárske znalosti, vo veciach sociálneho poistenia je dokazovanie v tomto smere zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia príslušnej pobočky resp. ústredia (§ 153 ods. 5 zákona o sociálnom poistení).

Podľa názoru odvolacieho súdu v konaní neboli objektívne pochybnosti o skutkovom stave tak, ako ho zistil súd prvého stupňa a ako vyplýva z obsahu pripojeného administratívneho spisu, teda že odporkyňa napadnutým rozhodnutím rozhodla o zamietnutí žiadosti navrhovateľky o invalidný dôchodok. Podkladom pre pôvodné rozhodnutie č. XXX XXX XXXX X zo dňa 28.7.2015 bol posudok posudkového lekára sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Čadca zo dňa 3.júla 2015, ktorý konštatoval, že rozhodujúcim zdravotným postihnutím u nej je zdravotné postihnutie zaradené do Kapitoly XIV - Choroby podporného a pohybového aparátu, oddiel A - artropatie a iné choroby kĺbov, položka 1 - infekčná artropatia, zápalová polyartropatia, reaktívne artritídy, metabolické artropatie, písmeno b) - dlhotrvajúce neprogradujúce formy, na základe čoho ustálil mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 25%. Pre iné zdravotné postihnutia - úzkostne - depresívna porucha; ischemická choroba srdca, algická forma, NYHA II, CCS I; artérová hypertenzia 2 ESC/ESH; chronická žilová nedostatočnosť obojstranne; lymfedém obojstranne; obliterujúca ATS dolných končatín navýšil mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 5% na celkových 30%. Podľa posudku invalidita nevznikla.

Na základe navrhovateľkou podaného opravného prostriedku bol jej zdravotný stav opätovne posúdený iným posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Čadca zo dňa , zo dňa 28.septembra 2015, ktorý po zhodnotení všetkých, ako i novodoložených odborných lekárskeho nálezov z neurochirurgického vyšetrenia z 23.9.2015, imunoalergologického vyšetrenia z 8.7.2015 a kardiologického vyšetrenia zo 17.7.2015, ohľadne rozhodujúceho zdravotného postihnutia zotrval na rovnakom závere, s tým, že za ostatné zdravotné postihnutia, ktoré nie sú rozhodujúcim zdravotným postihnutím, ale svojou podstatou ovplyvňujú funkčný stav organizmu navýšil MPSVZČ o 10 %, teda celková MPSVZČ je 35 % (25 + 10 %). Na základe tejto zmeny v posudkových záveroch bol nárok navrhovateľky na invalidný dôchodok odporkyňou opätovne posúdený, pričom odporkyňa vydala už vyššie uvedené zmenové rozhodnutie č. XXX XXX XXXX X zo dňa 21.10.2015.

Následne bol zdravotný stav navrhovateľky posudzovaný druhostupňovým posudkovým lekárom sociálneho poistenia odporkyne, ústredie pracovisko v Poprade dňa 29.októbra 2015, ktorý po vyšetrení navrhovateľky a zohľadnení predložených lekárskeho nálezov (na štvrtej až šiestej strane posudku) v obsažnom a podrobnom posudku ustálil mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť vzhľadom k aktuálnemu klinickému stavu a doterajšej liečbe naďalej na 25 % (kapitola XV, oddiel A, položka 1b) - vzhľadom k ľahkému obmedzeniu dynamiky chrčtice aj bedrových kĺbov v dolnej hranici rozpätia. Pre ostatné početné ochorenia, ktoré prispievajú k ďalšiemu poklesu pracovnej schopnosti navrhovateľky bola navýšená miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o maximum 10 %, s tým, že celková miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je 35%.

Na žiadosť navrhovateľky bol jej stav bol posúdený aj nezávislými zmlcami z medicíny a to najviac z reumatológie a imunológie, posudková lekárka sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredie, vysunuté pracovisko v Poprade Mgr. MUDr. E. P. vypracovala ďalšiu lekársku správu zo dňa 15.3.2016, kedy bola navrhovateľka opätovne posúdená za prítomnosti prisediacich odborných lekárov MUDr. W. M. - reumatológa a MUDr. O. U. - imunológa, alergológa. Závery tohto posudku sú zhodné s posudkovým záverom Mgr. MUDr. E. P. zo dňa 29.10.2015, pričom odborný lekársky posudok obsahuje aj skutočnosti, zistené osobne odbornými lekármi reumatológom a imunológom, alergológom.

S poukazom na žiadosť navrhovateľky bol jej zdravotný stav posudzovaný pre účely doplnenia posudku na vyžiadanie súdu posudkovým lekárom Sociálnej poisťovne, ústredie, vysunuté pracovisko v Poprade dňa 15.marca 2015 za súčinnosti prisediacich odborných lekárov - reumatológa a imunológa, alergológa. Podľa podrobného a obsažného posudku sú jeho závery sú zhodné s posudkovým záverom zo dňa 29.10.2015 s tým, že nebola zistená zmena v zdravotnom stave posudzovanej, pričom odborný lekársky posudok obsahuje aj skutočnosti, zistené osobne odbornými lekármi reumatológom a imunológom, alergológom.

Vychádzajúc z uvedeného neboli pochybnosti o aké dôkazné prostriedky odporkyňa oprela svoje rozhodnutie a odvolací súd zhodne s názorom krajského súdu dospel k záveru, že odporkyňa riadne vyhodnotila dokazovanie, ktoré vyústilo v správne zistený skutkový stav, z ktorého odporkyňa vychádzala pri svojom rozhodovaní. Ani odvolací súd nezistil v rozsahu podaného odvolania také pochybenia napadnutého rozhodnutia odporkyne resp. konania, ktoré mu predchádzalo, ktoré by odôvodňovali jeho zrušenie, preto pokiaľ sa krajský súd stotožnil s jej právnym záverom, považoval tento jeho názor odvolací súd za správny. Súd prvého stupňa svoje rozhodnutie náležitým spôsobom odôvodnil a v primeranom rozsahu zaujal aj stanovisko k námietkam navrhovateľky a odvolací súd s prihliadnutím na ust. § 219 ods. 2 v spoj. s § 250i ods. 2 OSP nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku, na ktoré odkazuje.

Námietky navrhovateľky uvádzané v odvolaní proti rozsudku súdu prvého stupňa vyjadrujúce pochybnosti o náležitom posúdení jej nepriaznivého zdravotného stavu resp. nesprávne právne posúdenie veci odvolací súd nepovažoval za dôvodné a preto neboli spôsobilé spochybniť závery, ku ktorým tento súd dospel a náležite obsažným a presvedčivým spôsobom uviedol v odôvodnení svojho rozhodnutia. Odvolací súd pripomína, že nemožno považovať za porušenie práva účastníka skutočnosť, že súd prvého stupňa neodôvodnil svoje rozhodnutia podľa jeho predstáv.

Všetky navrhovateľkou v správnom konaní predložené aktuálne lekárske správy (špecifikované v samotných posudkoch) boli zohľadnené posudkovými lekármi a podľa názoru odvolacieho súdu nepredstavujú dôkazy, ktoré by nasvedčovali existencii skutočnosti, ktorou by sa posudkoví lekári sociálneho poistenia neboli zaoberali resp. ktoré by nasvedčovali inému rozsahu zdravotného poškodenia u navrhovateľky, ako bol v čase rozhodovania odporkyne ustálený (§ 250i OSP) alebo by inak prijatý záver spochybňovali. Odvolací súd zdôrazňuje, že v konaní predložené posudky posudkových lekárov sú z hľadiska skutkového úplné, dostatočne podložené odbornými vyšetreniami a nálezmi nezávislých odborníkov, ako aj zdravotnou dokumentáciou, sú bez nejasností a vnútorných rozporov vo svojich záveroch. Pochybnosti navrhovateľky o tom, že jej zdravotný stav nebol v konaní správne posúdený,

súd považoval za nedôvodné, vyvolané len jej subjektívnym presvedčením, čo však nezakladá relevantný dôvod na spochybnenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v konaní. Nebol preto v tomto štádiu konania daný dôvod na ďalšie dokazovanie.

Zdravotný stav navrhovateľky bol v konaní posudzovaný rôznymi posudkovými lekármi (aj v súčinnosti s prísediacimi odbornými lekármi), ktorí dostatočne zrozumiteľne a presvedčivo vysvetlili závery, ku ktorým dospeli pokiaľ ide o rozhodujúce zdravotné postihnutie i percentuálnu mieru poklesu jej schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v aktuálnom čase. Odvolací súd nemá pochybnosti o správnosti týchto záverov, nakoľko tieto posudky sú zrozumiteľné, logické a bez rozporov.

K námietkam navrhovateľky odvolací súd pripomína, že s právnym poriadkom, konkrétne so zákonom o sociálnom poistení je na účely invalidity oprávnený posudzovať zdravotný stav posudkový lekár. V prejednávacom prípade je zrejmé, že posudkoví lekári posúdili zdravotný stav navrhovateľky na základe všetkých odborných náleзов, ktoré mali k dispozícii, a tieto riadne vyhodnotili a svoje závery náležite zdôvodnili, pričom v konaní sa nepreukázali skutočnosti vyvolávajúce objektívne pochybnosti o ich odbornosti resp. predpojatosti v konkrétnej veci, preto odvolací súd ani z tohto dôvodu na prípadné ďalšie dokazovanie.

V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že súd prvého stupňa (potom čo navrhovateľka v čase posudzovania jej zdravotného stavu pred posudkovým lekárom v zmysle poučenia opakovane prehlásila, že predložila všetky odborné lekárske nálezy a iné lekárske správy nemá a aj napriek tomu v priebehu súdneho preskúmvacieho konania predkladala ďalšie lekárske správy a nálezy) poskytol navrhovateľke podľa názoru odvolacieho súdu dostatok možností dokladovať svoj zdravotný stav a na základe jeho pokynov (potom čo bol zdravotný stav navrhovateľky už predtým trikrát posudzovaný v správnom konaní) nariadil ho v priebehu súdneho konania opätovne posúdiť.

Z posudkov nachádzajúcich sa v administratívnom spise odporcu je zrejmé, že títo komplexne zhodnotili zdravotný stav navrhovateľky, pričom vzali do úvahy a vyhodnotili všetky ňou predložené lekárske správy a na vyžiadanie súdu zaujali stanovisko aj k dodatočne predloženým lekárske správy špecifikovaným v samotnom posudku, na podklade ktorých posudkoví lekári v aktuálnom čase ustálili, že rozhodujúcim zdravotným postihnutím (t.j. také, ktoré je najzávažnejšie a najvýraznejšie ovplyvňuje mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť) u nej je zdravotné postihnutie zaradené do Kapitoly XV, oddiel A, položka 1, písmeno b) prílohy č. 4 k zákonu č. 461/2003 Z.z. s tým, že ostatné ochorenia, ktoré nie sú rozhodujúcim zdravotným postihnutím, ale svojou podstatou ovplyvňujú funkčný stav organizmu odôvodňujú navýšenie poklesu o 10%, preto ich závery neboli spochybnené ani námietkami navrhovateľky vyjadrujúce jej subjektívny pocit nespokojnosti s takýmto posúdením.

Navrhovateľka ani podaným odvolaním nespochybnila, že jej zdravotný stav v čase jeho posudzovania a vydania napadnutých rozhodnutí neodôvodňoval mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť umožňujúcu priznanie invalidity.

Na základe uvedeného dospel odvolací súd k záveru, že krajský súd dôvodne považoval rozhodnutia odporkyne za vydané v súlade so zákonom a dôvodne odvolaniu navrhovateľky nevyhovel. O zákonnosti takéhoto postupu nemal pochybnosti ani Najvyšší súd Slovenskej republiky a preto jeho rozsudok ako vecne správny podľa § 219 OSP potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2 a § 224 ods. 1 O.s.p. tak, že ich náhradu navrhovateľke nepriznal, pretože v odvolacom konaní nebola úspešná.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok .